

Jogtörténeti Parerga III.

Ünnepi tanulmányok
Mezey Barna
70. születésnapja
tiszteletére

Szerkesztette:
Bódiné Beliznai Kinga
Gosztonyi Gergely

© Szerzők, 2023
© Szerkesztők, 2023
© ORAC Kiadó Kft., 2023

Szakszerkesztők:

Borsos-Szabó Ágnes
Bérci Ildikó

Támogatók:

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

ISBN 978-963-258-576-5

A kiadó számára minden jog fenntartva. Jelen könyvet,
illetve annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni,
bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképeseti úton
vagy módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

Az ORAC Kiadó Kft., Budapest kiadása
Felelős kiadó: dr. Frank Ádám, a kft. ügyvezetője
Tipográfia és műszaki szerkesztés: Harkai Éva

Köszöntés Mezey Barna hetvenedik születésnapjára

Márai Sándor *Füveskönyve* egyik bejegyzésében elmélkedik a gondolkodó embernek a más emberek dolgaiban való részvételének szükségességéről:

„Akárhová menekülsz, munkába, szerepbe vagy magatartásba, az emberek nem engednek el, utánad nyúlnak, megkövetelik, hogy részt vegyél mozgalmaikban, megosszad gondolataidat, terveid és reményeidet, kabátod szárnyát rángatják, s megtámadnak és kitagadnak, ha elvonulsz a közös feladatok elől. Bele kell nyugodnod – s ha művész vagy, gondolkodó, szemlélődő ember, nem könnyű ez! –, hogy az emberekkel kell tartanod.”

Mezey Barnával kapcsolatban sokunknak meghatározó gondolata, hogy kapcsolódó ember, olyan, aki szívesen van a közösségben, örömmel veszi embertársainak társaságát. Mi több, nem csak a közösségben, hanem vezetőként a közösségért is élt: csaknem három évtizedig vezette a Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéket, nyolc évig dékánhelyettesként az ELTE ÁJK oktatási ügyeiért felelt, két cikluson át Karunk dékánja, majd a vezetői pálya koronájaként hét évig az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora volt. Hétköznapi halandónak vezetői feladatból ennek a töredéke is sok lett volna, hiszen a vezető felelőssége láthatatlan teherként bár időről időre eltérő súllyal, de folyamatosan nehezedik a hivatal viselőjére. Mezey Barna sikerének kulcsa nem csak elhivatottsága, kitartása, kiváló munkabírása volt. Meggyőződésem, hogy erejét az általa szolgált közösségből merítette: nem csupán a hivatali kötelességek naponta egymás után következő sorait teljesítette, de mindig fordított időt és energiát a kollégáival való személyes kapcsolattartásra és a döntések előtt a lehető legtöbb részletnek és aspektusnak a lehető legszélesebb körben való megvitatására.

Mezey Barna nemrég egy, a Magyar Jogi Könyvszalonnán megrendezése alkalmából vele rögzített beszélgetésben elmesélte, hogy mindig is a tanári pálya vonzotta, és már igen fiatalon, középiskolás korában elhivatottságot érzett az oktatói munka iránt. Boldog és szerencsés életnek mondható az övé, hiszen vágya beteljesülhetett. Közel negyven éve áll a katedrán, jogásznemzedékek hallgatták és hallgatják magyar állam- és jogtörténeti előadásait. Óráin szenvedélyes tudásvágygal magába szívott ismereteket ad át diákjainak, akikkel igyekszik megértetni, hogy a társadalmi, jogi folyamatok feltárásához a múlt, a történeti gyökerek és előképek ismerete feltétlenül szükséges. Szintén ebben az interjúban beszél arról, hogy a hallgatókat mindig egyenrangú partnereként tekintve igyekezett a hozzá forduló kérdéseit megválaszolni, az előtte feltárt problémák lehető legjobb megoldását megtalálni.

Nemcsak oktatót ünneplünk azonban, hanem egyben a magyar jogtörténet tudományának központi, iskolateremtő alakját is. Noha kutatási témája fő fókuszában a büntetés-végrehajtás és annak története állt, és 2008 óta a Magyar Börtönügyi Társaság elnöki tisztét is betölti, tudományos hatása messze túlmutat ezen: érdeklődésének íve a jogi népszokásoktól

a szuverenitás fogalmának történeti változásáig is terjed. Számos, a jogtörténet területéhez köthető szakmai folyóirat szerkesztőjeként, szerkesztőbizottsági tagjaként dolgozott és dolgozik azon, hogy a magyar jogtörténet képviselőinek gondolatai, tudományos kutatásának eredményei széles körben ismertté váljanak és fennmaradjanak az az iránt érdeklődők számára. Tudományszervezői tevékenysége kiemelkedő, konferenciák, tudományos együttműködések, jogtörténethez kapcsolódó projektek sokasága kapcsolható a nevéhez.

Mezey Barna vallja, hogy egyetemen dolgozni sajátos életformát jelent, és ezt teljes szakmai pályafutásával bizonyítja is. Egyetemi tanulmányait is beleszámolva több, mint ötven éve tevékeny, alkotó, szemléletformáló tagja közösségünknek. Köszönet érte, és Isten éltesse ezen a szép, kerek évfordulón!